

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego
wraz z dodatkiem porannym.
W Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.

Za odosłaniem do domu dopłaca
się miesięcznie kop. 5.

Na prowincji i w Cesar-
stwie: rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.

Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.

Numer pojedynczy bez doda-
tku kop. 5; dodatek poranny
kop. 3.

Dziś: Jakóba Apostoła.
Wtorek: Anny Matki N. M. P.
Środa: Natalii M.
Czwartek: Innocentego.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej po południu.

ROK SIEDMDZIESIĄTY DRUGI.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej po południu.

Wschód słońca o godzinie 4-ej minut 6.	Wschód księżyca o godzinie 10 minut 20 w.
Zachód 8-ej 5.	Zachód 8 59 r.
Długość dnia godzin 15 59.	Wysokość wody na Wiśle st. 2 c. 4 (st. 2 c. 2).
Ubyło 44.	Dziś o godzinie 2-ej po poł. ciepła 13°.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz,
garmontowy albo jego miejsce,
pierwszy raz 25 kop. każdy na-
stępny raz kop. 20.

Nekrologia: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petitowy albo jego
miejsce pierwszy raz 10 kop.,
każdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia za jeden wy-
raz po 2 kop. każdy raz, ogłosze-
nie minimum 20 kop.

Nadesłane za jeden wiersz
garmontowy rs. 1.

Ogłoszenia do Kurjera przy-
jmuje także Biuro Rajchmana i
Freudlera, ulica Senatorska.

Piątek Marty i Serafiny.
Sobota Donatyli M.
Niedziela Ignacego L.
Poniedziałek Piotra w Okow.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 513.
W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313.

KALENDARZ

Imiona sławiańskie: Dziś Sławosza; jutro Mirosław.
Wystawy: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm. N. 15—od 10-ej rano do 5-ej po południu.)—Wystawa obrazów Krywul. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do 5-ej po południu.)—Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Nowy-Swiat N. 27—od 10-ej rano do 7½ wieczorem.)—Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rękodzielniczego. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm. N. 66—codziennie od 10-ej rano do 4-ej po południu, w niedziele i święta zaś od 12-ej do 3-ej po południu.)
Koncerty: Koncert orkiestry z Kassel pod dyrekcją p. Bulterjaha. (Dolina Szwajcarska—7 wieczorem.)
Teatrzyki: Eldorado (przy ulicy Długiej): dziś „Sulamita czyli córka Jerozolimy”;—W o de wil (przy ulicy Nowy-Swiat): dziś „Keraban uparty”, czyli „Podróż naokoło morza Czarnego”;—Bellevue (przy ulicy Chmielnej): dziś „Dzień się dni w Pirenejach”. (8 wieczorem.)
Teatry: Letni: dziś „Nasze anioły”; jutro „Moja kuzynka”, oraz „Przeźwidyżność”;—N o w y: dziś „Ptasznik z Tyrolu” (występ gościnny panny Janiny Babińskiej, oraz debiut panny Marji Grassówny); jutro „Dziecko szczęścia”. (8 wieczorem.)

— W dniu jutrzejszym, o godzinie 9-ej zrana, w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej w kościele św. Ducha (po-paulińskim) odprawiona będzie ku Jej czci uroczysta wotywa.

— Jutro, o godzinie 10-ej zrana, w kościele św. Franciszka Serafińskiego (po-franciszkańskim) odprawiona będzie solenna wotywa z wystawieniem N. Sakramentu i procesją ku czci św. Antoniego Padewskiego.

— Jutro w kościele św. Anny (po-bernardyńskim) przypada odpust ku czci św. Anny, patronki tegoż kościoła, który odbywać się będzie przez cały dzień z niestannym wystawieniem N. Sakramentu, kazaniem, procesjami oraz niesporami.

— Ku czci św. Anny odprawiona też będzie o godzinie 9-ej zrana w kościele Opieki św. Józefa solenna wotywa z wystawieniem N. Sakramentu.

— Uroczystość św. Anny, Matki N. Panny Marji, obchodzona również będzie w nadchodzącą niedzielę całodziennym nabożeństwem odpustowym w kościołach: św. Jacka (po-dominikańskim), N. Panny Marji Loretańskiej na Pradze oraz w Kobylice za Wisłą, w Wilanowie i w Grodzisku.

— Jutro, jako w oktawę uroczystości św. Wincentego à Paulo, przypada odpust ku czci tegoż świętego w kaplicy przy szpitalu Dzieciątka Jezus.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Pojutrze cesarz Wilhelm powraca z podróży północnej do Wilhelmshaven; wedle ostatnich rozporządzeń, przybędzie on na jeden dzień do Poczdamu dla obaczenia się z cesarową i załatwienia naglących spraw państwowych. Na czele ich stoją: wystawa berlińska i reforma wojskowa. Przeważna część głosów, pytanych o zdanie, oświadczyła się za urzędzeniem w r. 1898-ym w Berlinie wystawy powszechnej i międzynarodowej. Co zaś do wypracowywanego w ministerjum wojny projektu gruntownej reformy wojskowej, utrzymują w kołach świadomych rzeczy, że mimo dalekiego posunięcia robót przygotowawczych, projekt reformy stanie dopiero na przyszłorocznej sesji parlamentu na porządku dziennym. Tegoroczna najmniej się uchwaleniem ustawy o karaniu zdrady tajemnie wojskowych i o gołębiach wojennych.

Wczoraj tedy pięć pociągów nadzwyczajnych przywieźć miało do Kissingen gości z Badenu, Koblurga i Meinigen dla urzędzenia księcia Bismarkowi owa-
cy. Jeszcze wczoraj wieczorem, a najdalej dziś rano były kanclerz ma udać się do Jeny, gdzie oczekują nań z gorączką szczerego zapалу wszystkie stany ludności, od siwej Alma Mater począwszy. Walka ks. Bismarka z nowym rządem przybiera coraz bardziej ludowy charakter.

Times ogłosił tabelę wyborów. Z przejrzenia jej

wysnuć można pouczające wnioski. W samej Anglii konserwatyści i sprzymierzeni z nimi najściślej unijoniści liberalni uzyskali większość 71 mandatów; natomiast Walja i Szkocja, ta prawieczna twierdza whigów, oświadczyła się za Gladstonem. W pierwszej wybrano 28 gladstonczyków, a tylko dwóch konserwatystów; w Szkocji 51 whigów, a 21 torysów i unijonistów; w Irlandji nareszcie wybrano 80 narodowców (o sześciu mniej, niż dotąd) i 23 konserwatystów i unijonistów. Londyn reprezentowany jest przez 35 konserwatystów, dwóch unijonistów, 23 gladstonczyków i dwóch posłów robotniczych (Burns i Keir Hardie).

Część deputowanych tej ostatniej kategorii, a mianowicie: Burta, Fenwicka, Pickarda, Archa i Bylesa zalicza Times do niewątpliwych stronników Gladstone'a, tak, że do niezawisłej grupy „reprezentantów pracy w parlamencie” zaliczyć się mogą tylko: Burns, Keir Hardie, Wilson i Woods.

W środę powrócił Gladstone z górskiego wypoczynku w Braemer do swojego Havarden-Castle. Przed pożegnaniem górali szkockich wygłosił mowę, w której uroczystie zaręczył, że obdarzenie Irlandji samorządem będzie najpierwszym i najważniejszym zadaniem ustawodawczym nowego parlamentu; odroczenie jego byłoby złezdzeniem się narządów, które spaja i hartuje stronnictwo liberalne. Gladstone zastanawiał się także nad siłą większości, którą zdobył. Przypominał on, że zasiadał już w 25 tu parlamentach i że pięć razy podczas tego rząd liberalny posiadał daleko mniejszą od obecnej większość, a mimo tego oddał narodowi niespożyte usługi.

Naczelnik partji zachowawczej w Norwegji, Emil Stang, któremu król Oskar powierzył utworzenie nowego gabinetu norweskigo, liczy 58 lat życia. Aczkolwiek był synem znanego w ojczyźnie swojej męża stanu, Fryderyka Stanga, późno wstąpił w wir życia politycznego. Od lipca 1889-go r. do marca 1891 go władał on w storthingu większością, złożoną z zachowawców i umiarkowanych (moderatów), a upadł skutkiem połączenia się tych ostatnich z radykalistami, ponieważ w układach z rządem szwedzkim o zabezpieczeniu niezawisłości administracyjnej Norwegji nie był dość energicznym. To też i dzisiaj Stang nie utworzył jeszcze gabinetu, a radykałsi wypowiadają mu już walkę na noże. Naczelnik organ Steena powiada: „Lud norweskigo gotów jest do podjęcia walki z władzą królewską. Ani król Oskar, ani następca tronu nie znają i nie rozumieją toku myśli norweskigo; są to — jak lewica twierdziła zawsze — ludzie szwedzcy.”

W kilku dziennikach belgradzkich znaleźliśmy list jakiegoś „szczerego przyjaciela Serbji”, który wskazuje na poważne niebezpieczeństwa moralne, urastające dla młodego króla Aleksandra z dłuższego obcowania z ojcem. „Szczerzy przyjaciel” zna widocznie jaknajgruntowniej całą gospodarkę rozpusty Milana, wylicza bowiem szczegółowo sumy, ile ten wydaje w Paryżu miesięcznie na zakłady sportowe, kolacje z kokotami, cukry, kwiaty i t. d. Przykład taki nie może wywrzeć dobrego wpływu na młody, świeży i wrażliwy umysł króla Aleksandra; kiedyś może Serbja tego zetknięcia pożałować. „Czy będą serbowie kontenci z tego, jeżeli król Aleksander stanie się drugim Milanem?” — pyta nie bez zasady ów „szczerzy przyjaciel Serbji.”

Br. Z.

WYSTAWA W MONACHJUM.

(Wrażenia i szkice.)

I.

Wrażenia i szkice to będą — zastrzegam się z góry najwyraźniej, kwitując najchętniej z powagi sprawozdawczej i wszelkich zaszczytnych obowiązków

krytyka. Nie pojmuję bowiem wręcz, w jaki sposób może najsumienniejszy sprawozdawca, nie opuszczający żadnego obrazu, żadnego nazwiska, żadnego zakątka sal wystawowych, dać o wystawie międzynarodowej rzeźb i obrazów wyobrażenie komubądź, co wystawy samej nigdy, oglądać nie będzie; nie pojmuję doniosłości krytyki obrazów, wystawionych w Monachjum dla publiczności dajmy na to — warszawskiej, która z obrazami temi zapoznać się sama nie będzie miała sposobności. Sprawozdawca napisze sążnisty katalog opatrzonej pochlebnie lub mniej więcej ostreimi przymiotnikami, katalog suchy, nie mówiący do wyobraźni czytelnika, katalog przedewszystkiem wspaniale — nudny; krytyk napisze dzieło o malarstwie, traktujące na podstawie pilnego przyjrzenia się obrazom, wystawionym w Monachjum. Praca i jedna i druga będą miały niezaprzeczoną wartość, ale — dla kogo? Dla tych, którzy już wpięć bodaj co bądź słyszeli o nazwiskach lub dziełach pp.: Alvareza, Boldini'ego, Carstensa, Defreggera, Ericsona, Falata, Gysisa i kilkuset innych panów w alfabetycznym porządku katalogowym. Zrozumięją jeszcze jako tako, gdy powie im sprawozdawca, że p. Alvarez „pozostał samym sobą” lub że Defreggera obraz monachijski tegoroczny niewytrzymuje porównania z jego „Letzter Aufruf” z Belwederu wiedeńskiego, że zszarzał, zbladł i osłabł w kolorze mistrz tyrolski i t. p. Ale co począć mają z temi najtrafniejszymi lakonicznymi uwagami ci, którzy po raz pierwszy dowiadują się o istnieniu na świecie Bożym pp.: Alvareza, Ericsona, Gysisa i t. d., setki innych panów w alfabetycznym porządku katalogowym? Studja znowuż krytyczne piękne i cenne są niezaprzeczenie, tym razem atoli wątpliwe, czy studjum takie na właściwym znajduje się tu miejscu.

Więc tedy najpierw pozwolę sobie przypuścić, że ktoś, co w tej chwili słowa te czyta, nigdy tak zwanej międzynarodowej wystawy dzieł sztuki w Monachjum urządzanej — nie oglądał. Być nie może! Nie rzucają się sz. państwo do wagonu, nie pędzą nad Izarę, nie wysiadają wprost przed bramą „Szkłanego pałacu”? Ach, rozumiem. Zajęcia, interesy, przeszkody... A wreszcie, od czegoż ja tu jestem? Po co się ruszać z miejsca, po co łomotać się z pociągu na pociąg, popasać w hotelach, nogi sobie podcinać wędrownianiem po 62-ch salach wystawy, głowę sobie kotłować oglądaniem od jednego zamachu kilku kwadratowych kilometrów obrazów, z których ostentacyjnie żadnego się już zapamiętać nie może, taki zamęt „przed oczyma duszy”? Jeśli wola, przejdziemy się oto powoli, nie śpiesząc się po wystawie owej. Ja najpierw wędrowkę tę odbędę z piórem w ręku przed cwiartką papieru, następnie szan. państwo popatrygują się moimi śladami z gazetą w ręku, popijając sobie najspokojniej wieczorną herbatę — u siebie w domu. A jeśli mankament jaki w moich „listach drukowanych” się znajdzie, pobłażliwość wasza, sądzę, wyjedna mi ta prosta uwaga: „no, niech tam sobie, aleśmy przecie nie potrzebowali sami aż hen do Monachjum peregrynować, rubli zmieniać na marki, Wiedniowi opłacać się po drodze, nie dosypiać w przepełnionych wagonach i z monachijskim dorożkarzem porozumiewać się na migi.”

Monachijska wystawa tegoroczna jest szóstą z kolei w tym rodzaju. Sześć już razy powoływały nie-mieckie Ateny artystów całego świata na turniej bezkrwawy i oto dzięki tym właśnie raz po raz urządzanym popisom i współzawodniczącym zapa-som, w powagę nie miała i sławę urosło piękne miasto nad Izarą. Świat już dziś cały liczy się skrupulatnie z wystawami monachijskimi; artyści za zaszczyt uważają sobie figurowanie na nich; nagroda w Monachjum zdobyta ma wagę i urok pierwszorzędnym; w świecie artystycznym żywe zawsze budzi zajęcie wystawa w Glaspalast'cie, a wreszcie pod dachem

gościnnym pałacu tego zmiłną nawet najzaciętsze uprzedzenia i waśnie, o czym świadczy najwymowniej cały szereg obrazów malarzy francuzkich, chętnie zawsze do Monachjum niemieckiego nadsyłających swoje prace. Na zeszłorocznej międzynarodowej wystawie sztuki w Berlinie francuzów nie było.

Gdy się zważy wreszcie, że tych kilka tysięcy obrazów i rzeźb, napływających ze wszystkich stron świata, osiada w siedlisku niejako artystów, oto tu wśród tych galerij rozgłosnych, oto tu, opodal akademii mającej ustaloną sławę, w jednym z najgłośniejszych ognisk sztuki, w mieście, co nie bez istotnej racji nazywa siebie chęlnie „niemieckimi Atenami”; gdy się zważy, że po salach tej wystawy przeciągają nie tylko tysiące „zjadaczów chleba”, ale i idą szukać wśród niej wrażeń bądź sami nieraz najwybitniejsi fachowcy, bądź najlepsi znawcy; że otwiera ona wrota nie dla tłumu miejskiego jedynie ale dla oczu i sądu najkompetentniejszych w rzeczach sztuki sędziów i najbystrzejszych spostrzegaczy—zrozumieć nie trudno, że inne znaczenie przywiążemy do niej i inną do niej przyłożymy skalę wymagań, niż np. do pierwszego lepszego licniejszego nagromadzenia obrazów i rzeźb na takiej naszej wystawie Towarzystwa zachęty lub w salonie Krywulta. Dobry obraz w Towarzystwie lub u Krywulta często jest tylko względnie dobrym obrazem; na takiej monachijskiej wystawie względność wszelka niemal ustaje i chyba jedynie prawie już tylko bezwzględnie dobry obraz wyróżnić się zdoła z przynajmniej jednego go tłumu prawie bez wyjątku dobrych obrazów.

★

Czy tegoroczna wystawa monachijska wypadła lepiej, niż jej poprzedniczki nad Izarą? Na to pytanie odpowiedzieć nie umiem, albowiem poprzednich wystaw monachijskich międzynarodowych nie miałem sposobności oglądać. Mogę ją jedynie zestawić z zeszłoroczną, ostatnią w Niemczech, z międzynarodową wystawą—w Berlinie.

Otóż wystawa zeszłoroczna berlińska, pomimo, iż francuzi w niej udziału nie brali, liczebnie przedstawiała się bardziej imponująco, niż tegoroczna monachijska. Inna rzecz z—jakością. Berlin zbyt szeroko otworzył wrota swego wystawowego gmachu; dział zwłaszcza niemiecki, nieproporcjonalnie obszerny, przepełniony był miernotami. Natomiast tu i owdzie wśród tłumu kapitalne znalazły się dzieła, np. w oddziałach: włoskim i hiszpańskim. W Monachjum dziś niema może tylu sensacyjnych obrazów, ogólny atoli poziom całej wystawy pod względem jakości przewyższa znacznie poziom wystawy berlińskiej. Skrupulatniejszy czyniono wybór, komitet przyjmujący był surowym i oto, aczkolwiek nie da się jak dwa razy dwa cztery zawyrokować, który mianowicie dział prym trzyma na wystawie, za to aż satysfakcja istotna iść z sali do sali, tak wszędzie przeciećniło mało miernot, a zadziwiająco dużo dobrych obrazów.

Ogólnikowo da się najsamprzód powiedzieć, że podobnie jak w Berlinie wyróżniały się przedewszystkiem oddziały: włoski (głównie dzięki obrazom, użyconym przez króla Humberta z galerji w Monzy) oraz hiszpański, tak znowuż w Monachjum wybijają się na plan pierwszy—obecnie—amerykanie, szwedzi i holendrzy. Jakie stanowisko zajmą francuzi, dotychczas nie wiem, bo sto francuzkich obrazów na deptajdzie dopiero w końcu lipca. Również ogólnikowo da się powiedzieć, że najsłabszymi oddziałami na tutejszej wystawie są: węgierski, hiszpański i, może, włoski.

Ruscy artyści tym razem własnego oddziału nie mają. A szkoda. Występ berliński zapowiedział wiele cech ciekawych, którym bliżej przyjrzeć się pouczającym by być mogło. Ma natomiast specjalną salę rzeźbiarza Antokolskij, jak wiadomo, rodem z wileńskiego przedmieścia, i do sali tej niepowszedniej zajrzymy niebawem.

Najbliższemu nas obchodzącemu artyście przypadły w udziale dwie sale, powiem odrazu: wybornie położone, bo bezpośrednio przy francuzach i po drodze do *great attraction* wystawy, do kolosalnego obrazu Rochegrosse'a „Koniec Babilonu”. Sale widne, doskonale oświetlone, mieszczą na swych ścianach następujące obrazy. (Niektóre z nich znane Warszawie z miejscowych wystaw, niektórym za „firmę” starczy samo nazwisko artysty; na dziś ograniczam się przeto jedynie na skrupulatnem wyliczeniu, aby pierwszą zaspokoić ciekawość.)

W sali nr. 53, narożnej, z wejściem od oddziału szwedów i od oddziału francuzów: *Sciana a*: Wł. Wankie „Wieczór”, L. Kurella „Nad brzegiem Wisły”, E. Suchodolska „Szkolne świadectwo”, J. Brandt „Targ na konie”, A. Badowski „Portret pana G.”, H. Siemiradzki „Na drodze klasztornej”, J. Brandt „Napad”, W. Tetmayer „Chłopskie wesele”, M. Reyner „Portret własny”, H. Weyssenhoff „Cmentarz”, K. Alehimowicz „Na rybach”, O. Boznańska „W cieplarni”, W. Pawliszak „Przed bramą meczetu”, St.

Farneti „Przy samowarze”. *Sciana b*: St. Lasiński „Zima”, A. Bilińska „Portret damy”, W. Szymanowski „Idylla”, W. Podkowiński „Portret pani K.”, J. Matejko „Portret hr. Augustowej Potockiej”, St. Lesiński „Jesień”, M. Trebacz „Smutne dumania”, A. Gerymski „Wejście do Louvre'u paryzkiego”, H. Dekker (z Amsterdamu) „Owoce”. *Sciana c*: J. Chelmoński „Szron”, J. Ryszkiewicz „Ulica Zjazd w Warszawie”, A. Kozakiewicz „Spójrz tam!”, Z. Staniewiczówna „Zima”, Pochwański „Portret”, J. Falat „Powrót z wyprawy na niedźwiedzia”, W. Wodzinowski „Targ na modele przed akademją”, A. Bilińska „Portret hrabiny A. de V.”, M. Gorstkin-Wywiórski „Wyjazd na polowanie na dziki”, Z. Staniewiczówna „Przed żniwem”, St. Radziejowski „Sierota”, Br. Łukomska „Żyd”, O. Boznańska „Portret”. *Sciana d*: St. Popowski „O świcie”, L. Andrzejewski „Jesień”, St. Grocholski „Zamawianie”.

W sali sąsiedniej nr. 48, też narożnej, z arkadowym wejściem od działu francuzkiego i z sali nr. 53. *Sciana a*: R. Kochanowski „Późna jesień”, W. Szerner „Huculy”, A. Wierusz-Kowalski „W lutym”, St. Farneti „Wieczór”, J. Chelmoński „Wschód księżyca”, J. Krzesz „Przy studni”, J. Brandt „Powrót kozaków po bitwie”, A. Kozakiewicz „Odwiedziny u cyganów”, St. Bakalowicz „Obmowa”, W. Czachórski „W dobie róż”, J. Chelmoński „Jezioro w lesie” i „Bak”, W. Wankie „Pejzaż jesienny”, W. Piechowski „Polowanie na zająca”. *Sciana b*: St. Bakalowicz „Tylko słowo”, A. Kowalski „Po drodze”, St. Lenc „Na łące”, J. Chelmoński „Rozlew na łące”, J. Falat „Portret” (akwarella), St. Radziejowski „Zaloty”. *Sciana c*: W. Wankie „Topole”, W. Weyssenhoff „Łąka pod śniegiem”, P. Posen „Kury”, Ed. Römer „Mój dom”. *Sciana d*: L. Andrzejewski „Łódź rybaczka”, J. Wodziński „Deputacja elegantów”, W. Tetmayer „Noe letnia”, F. Eismond „Żarty”, O. hr. Kraszewska „Wyznanie”, B. Łaszczyński „San Dominico w Rzymie”, J. Falat „Portret” (akwarella) i „Cesarz Wilhelm na polowaniu” (akwarella), A. Wierusz-Kowalski „Portret” (akwarella).

Nadto w dziale austriackim trzy portrety K. Pochwańskiego („Hr. Wł. Dzieduszyckiego”, „Pana H. Kuffnera” i „J. Eks. Bezecego”).

Cz. Jankowski.

Monachjum 14/VII 92.

Echa katastrofy.

Świadkowie okropnej katastrofy w Saint-Gervais, ci, którzy cudem niemal pozostali przy życiu, w strasznym przejściu omal nie pozbawieni zmysłów, zwolna przychodzą do siebie, odzyskują pamięć, jakby po długim śnie zbudzeni. Świadomość przebytego niebezpieczeństwa dziś może dopiero z całą siłą występować w nich, dziś więc za ledwie szczegóły wypadku w pełnej ich grozie i prawdzie dobywają się na jaw.

Powracamy więc i my raz jeszcze do omówionego pobieżnie tematu, powtarzając opis przebiegu katastrofy, podany dziennikom kopenhaskim przez Levy'ego, świadka jej, którego ojciec, dyrektor banku narodowego duńskiego, śmierć w niej znalazł.

Jak wiadomo, zniszczony zakład kąpielowy stanowił kompleks wspaniałych budynków, opatrzonych kolumnadami i galerjami aż do najwyższych pięter. Leżał w wąskiej kotlinie, otoczonej skałami, w cieniu pięknie rozrośniętych drzew liściastych. W środku pierwszego piętra jednego z gmachów zajmowali dwa przyległe sobie pokoje Levy z ojcem.

Pozostały przy życiu syn opowiada, że w dniu katastrofy, około godz. 2-jej po północy, zbudził go nagle silny łoskot, echem z gór płynący, a który mu się na razie gzmotem wydawał. Chwilę przeleżał bez ruchu, wstuchując się w potężniejące echa burzy, gdy nagle nie dając się opisać szalony rozległ się huk dookoła. Levy chciał się właśnie zerwać z łóżka, gdy tej samej chwili niewidzialna jakaś siła uniosła je wraz z nim w górę, prawie pod sam sufit; woda wypełniła gmach cały. W następstwie mgnienia oka powódź zerwała go z łóżka i uniosła w przeciwny róg pokoju. Na moment nie stracił przytomności. Dookoła niego stołki, stół, pościel i bryły lodu wirowały, jak szalone. Woda podnosiła się ustawicznie. Jeszcze tylko kilka cali, a zapełni pokój po brzegi. Levy leżał na wznak, przyciskając twarz do sufitu; w tej tylko pozycji mógł jeszcze chwycić powietrze. Nie miał czasu do stracenia, jał tedy całą siłą napierać na mur i wybił w nim otwór na łokieć obwodu. Woda zaczęła opadać, on jednak nie ruszał się z miejsca. Siły opuszczały go zwolna, czuł wszakże, że jeżeli czas jakiś jeszcze wytrzyma, wyjdzie cało. Dookoła siebie słyszał rozpaczliwe jęki—że ojciec jego zginął, nie wątpił już w tej chwili, choć woda opadała ustawicznie; daleko jednak jeszcze było do gruntu. Potężny złom lodu podpłynął ku niemu, uchwycił się go więc, pragnąc odpocząć, ale zimno obezwładniało go, odepchnął tedy bryłę od siebie. Chwilę później zdołał się uciepić rogu łóżka; dopomogło mu to do utrzymania się na powierzchni wody. Nagle usłyszał tuż obok

siebie wołanie o pomoc. Wzywały jej dwie młode kobiety, również uniesione wodą z łóżek. Prąd przerzucił je do pokoju Levy'ego otworem, wybitym przez niego w murze. Popłynął ku nim—jedna bliższą już była zatonięcia—i przyciągnął je do łóżka, którego się uciepiły. Były to dwie paryżanki, córki bogatego bankiera francuzkiego. Ocalały, jak również ich ojciec, matka ich tylko śmierć znalazła w katastrofie.

Upłynęło z półtorej godziny, zanim woda o tyle opadła, że Levy poczuł grunt pod nogami. Z niesłychanym trudem jał przez warstwę mułu torować sobie drogę do pokoju ojca. Nie zdołał jednak dostać się do niego. Z kolei zaczął wraz z towarzyszącymi szukać sposobu wydostania się z zakładu.

Rozwidniło się już zupełnie. Okropny widok odsłonił się przed oczyma uratowanych. Dookoła gruzów jeno i trupy. Fryzjer miejscowy, o czym donosiły telegramy, układał właśnie na obrzmiewającej warstwie namułu rodzaj kładek z komód, szaf, stołów i stołków, po których z niesłychanymi ostrożnościami dostawano się na skały. Przeszedł po niej i Levy w towarzystwie dwóch córek bankiera, wszystko troje w białym tylko, tak jak ich z łóżek wypędziła fala, a na co wobec grozy położenia nie zwrócił nawet uwagi.

Teraz młody człowiek zajął się pilnie odszukiwaniem zwłok ojca. W pokoju, który zajmował, nie znalazł ich. Na wagę złota zyskawszy pomocników, rozpoczął Levy przeszukiwanie gruzów; co krok znajdowano martwe ciała, okropnie pokaleczone, lub poodrywane członki, tu głowa, owdzie ręka lub noga, tu znowu bezkształtne bryły skrwawionego mięsa. Czwartego dnia dopiero poszukiwania wydały owoc: odnaleziono w namulach zwłoki bankiera, dziwnym trafem, tuż obok ciała matki uratowanych przez Levy'ego paryżanek.

Opis wyżej przytoczony zawiera, prócz podanych, wiele ciekawych szczegółów, odnoszących się do osób obcych Levy'emu. I tak: lekarz zakładowy, który nie spał jeszcze w chwili katastrofy, gdy woda zburzyła do połowy pokój jego, wyskoczył oknem na galerję sąsiedniego budynku, odległą 6 łokci a wyniesioną 30 stóp nad ziemię.

Pogłoska o angielce, która wobec katastrofy zamknęła się miała na klucz w pokoju swoim i zabrała do pisan listu z pożegnaniem do rodziny, zdaniem Levy'ego na żadną nie zasługuje wiarę. Ten ostatni w sprawozdaniu swoim niejedną prostuje wieść fałszywą, podaną w pośpiechu telegramami.

(—)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

— *Praw. wiestn.* zamieszcza tekst rozporządzenia o bezakcyzowym odtrącaniu spirytusu, wywożonego za granicę. Odtrącanie odbywać się będzie według normy, ustanowionej prawem z d. 27-go maja st. st. 1891-go r. dla transportów, które uzyskają świadectwa celne przed d. 27-ym lipca b. m.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż ministerjum dóbr państwa zwróciło uwagę na rozpowszechnienie wśród włóścian wiadomości, dotyczących uprawy ziół lekarskich, zbierania ich, suszenia i dostarczania do aptek.

— Dowiadujemy się—pisze *Warszawskij Dniownik*—że gubernator warszawski zalecił naczelnikom powiatowym w gub. warszawskiej, oraz prezydentowi m. Włocławka, aby wobec ukazania się epidemji w granicach Rosji cholery przedsięwzięli bezzwłocznie następujące środki zaradcze: 1) ma być przywrócona działalność komitetów sanitarnych przy uzupełnieniu ich składu przez zaproszenie nowych członków z miejscowych obywateli; 2) ma być natychmiast dopełniona rewizja wszystkich studzien, źródeł i miejsc, z których ludność zaopatruje się w wodę, a lekarzom miejskim i powiatowym należy polecić, aby orzekli o zdolności tej wody do picia, zabronić używania wody z rzek w pobliżu miejsc, gdzie do nich ściekają nieczystości, naznaczyć studnie z wodą, niezdatną do picia, specjalnymi znakami i dozwolnić używania wody z nich jedynie do gaszenia pożarów i za napój dla inwentarza, jeżeli dla tego ostatniego nie jest szkodliwą; w fabrykach i zakładach, mających większą liczbę robotników, gdzie woda nie jest zupełnie dobra, zobowiązać administrację, aby miała dla robotników zapas wody przegotowanej; 3) postarać się o doprowadzenie do porządku w miastach i osadach placów, rynków, rowów, dołów ustępowych i śmietników, poleciwszy dozór nad czystością rowów przy szosach, w miejscowościach i wsiach, przyległych do miast, strażnikom ziemskim, wójtom, sołtysom i specjalnie przydanym sołtysom do pomocy miejscowym mieszkancom; 4) naczelnicy powiatowi i prezydent m. Włocławka obowiązani są osobiście obejrzeć rzeźnie, fabryki i zakłady wydzielające złe zapachy i zarażające grunty i wodę i przedsięwziąć wszelkie środki celem usunięcia nieczystości tam nagromadzonych, nieustannie czuwać nad starannem oczyszczaniem tych miejsc i zobowiązać utrzymujących te zakłady, aby przy sposobności i stale posiadali zapas wapna niegaszonego

go i kwasu karbolowego; 5) obejrzeć mieszkania robotnicze w fabrykach, żydowskie mykwy, szkoły, domy modlitwy i domy szkolne i zarządzić ich oczyszczenie, zobowiązawszy kogo należy do zaopatrzenia się w dostateczny zapas środków dezynfekcyjnych; 6) zwrócić uwagę na cmentarze i mieć tam zapasy wapna i roztworu karbolowego; 7) rozciągnąć dozór nad sprzedażą artykułów żywności, niedojrzałe lub zepsute owoce niszczyć, pociągając sprzedających je do odpowiedzialności; zarządzić doprowadzenie do porządku zajazdów, karczem i szynków; 8) zwrócić uwagę na młeczarnie, fabryki wód gazowych i limonad oraz na piekarnie i bezwarunkowo nie dopuszczać do sprzedaży złego chleba; 9) wobec możliwości zawleczenia epidemii Wisłą przez płynących z Austrii na berlinkach i tratwach robotników (flisaków), znajdujących się w szczególności niepomysłnych warunkach sanitarnych, uznano za niezbędne ustanowienie specjalnych dozorców felczarów, w miejscach, gdzie przybijają statki (Nowydwór, Włocławek i Nieszawa), zobowiązawszy ich do śledzenia i zawiadamiania, czy na statkach niema chorych, w tym wypadku lub rozwolnienie i zatrzymywanie statków, jeżeli się na nich znajdują chorzy; tacyż sami dozorczy winni znajdować się na przystaniach prywatnych statków parowych; 10) z osobami, naruszającymi przepisy sanitarne, należy postępować jaknajsurowiej, stosując do nich najwyższe rozmiary kar, jakie wymierzać może władza policyjna z mocy ustawy lekarskiej, lub pociągając je do odpowiedzialności sądowej; 11) zawezwać miejscowych lekarzy, felczarów i akuszerki do udziału w środkach zaradczych i do walki z epidemią, gdyby się ona pojawiła; 12) na wydatki, spowodowane przez wykonanie wyluszczo-nych zarządzeń, zostają otwarte specjalne kredyty.

— **Warsz. Dniownikowi** donoszą z Petersburga, że od d. 13-go sierpnia można się spodziewać pozwolenia na wywóz żyta, ale pozwolenie to prawdopodobnie nastąpi nawet rychlej, ponieważ we wtorek już odbędzie się posiedzenie komisji t. zw. zbożowej, pozostającej pod prezydencją p. Abazy, a o ile wiadomo, wszyscy ministrowie są za cofnięciem zakazu.

— Część posesji nr. 1606, mianowicie 660·4 stóp kwadratowych gruntu, magistrat zajął obecnie pod rozszerzenie, według planu regulacyjnego miasta, ulicy Nowogrodzkiej. Za zajęty grunt właściciel posesji otrzyma z kasy miejskiej wynagrodzenie według ustanowionego przez oddzielną komisję szacunku.

— W dniu dzisiejszym na stacji Warszawa kolei wiedeńskiej rozpoczęto roboty około skanalizowania części stacji na przestrzeni od ul. Żelaznej do Marszałkowskiej. Roboty te, w celu nieprzerwywania ruchu, prowadzone będą sposobem tunelowym i nowo budowany kanał połączony zostanie z kanałem ulicy Marszałkowskiej. Koszt budowy wyniesie około 20,000.

— W dniu jutrzejszym, o g. 8-iej rano, wyjeżdża z Warszawy osobowym pociągiem komisja sanitarna na rewizję wszelkich zabudowań i pomieszczeń dla zbadania, o ile te odpowiadają warunkom sanitarnym.

— W dniu wczorajszym przyjechał dyrektor departamentu górniczego przy ministerjum dóbr państwa t. r. inżynier Skalkowski z Dąbrowy; wyjechali zaś: członek sądu okręgowego r. r. s. Kossakowski do Wilna i p. o. wicedyrektor departamentu leśnego r. r. s. Łobkowski do Petersburga.

— Wczoraj pociągiem kurjerskim kolei petersburskiej przyjechał do Warszawy prezydujący w radzie zarządzającej kolei nadwiślańskiej inżynier p. Stefan Kossuth.

— Wice prezes kolei wiedeńskiej, p. Leopold Kronenberg, przybył do Warszawy, celem wzięcia udziału w posiedzeniu rady zarządzającej tej kolei, które odbędzie się w dniu dzisiejszym.

— Z teatru.

* Dzisiaj w teatrze Letnim „Nasze anioły”, a w Nowym „Ptasznik z Tyrolu” z udziałem pp. Babińskiej i Grassówny.

* Na jutrzejsze przedstawienie w teatrze Letnim złoży się komedja: „Moja kuzynka” Meilhaca i „Przez zazdrość” Lubowskiego.

* Teatr Nowy daje jutro po raz 33-ci operetkę „Dziecko szczęścia”, która coraz większym cieszy się powodzeniem.

* Po wystawieniu „Stryja Sama” Sardou wprowadzona będzie na repertuar teatru Letniego komedja pp. Grange i Thiboust p. t. „Różowe djabelki”.

* Prezes teatrów warszawskich, pułkownik Karandiejew, udał się w dniu wczorajszym do Włoch, w celu pozyskania na sezon zimowy śpiewaków dla opery warszawskiej.

W podróży tej towarzyszy mu p. Sillich.

* W doszczetnie zapelnionym teatrze Letnim

wczorajszego wieczora odegrano komedję Wolowskiego „Nasze anioły” po raz 11-ty.

Sztukę i wykonawców przyjmowano z zapalem.

Sądząc z dotychczasowego przyjęcia, komedja „Nasze anioły” zyskała sympatję publiczności i należy się jej bez zaprzeczenia nazwa sztuki kasowej.

Oprócz dzisiejszego przedstawienia tej komedji, repertuar zapowiada ją jeszcze na środę i piątek.

* Najlepsze sily naszej komedji przyjmują udział w sobotniej premierze teatru Letniego, komedji Wiktoryna Sardou „Stryj Sam” z p. Frenklem w roli tytułowej.

W nowości tej jest kilka scen porywających słuchacza, jak: w akcie 2 gim: scena budzącej się miłości u amerykanki (p. Marcellówna i p. Ładnowski), obliczanie konkurentów i przedstawianie wartości pieniężnej (p. Marcellówna i p. Frenkiel), agitacja wyborcza (pp. Frenkiel i Wojdałowicz), i nareszcie w akcie 4-tym świetna scena przetargu o wynagrodzenie za stracone korzyści, spowodowane flirtem amerykanki z paryżaninem (panie: Łudowa, Marcellówna, pp.: Frenkiel, Ładnowski, Nowicki i Grubiński).

* Onegdajszego wieczora znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach: w Letnim 794, w Nowym 656; w teatrykach: w Belle-vue 179, w Eldorado 523, w Wodewilu 110; na koncercie symfonicznym w Dolinie Szwajcarskiej 416; wczorajszego wieczora: w teatrach: na wyspie w Łazienkach 632, w Letnim 848, w Nowym 674; w teatrykach ogródkowych: w Belle-vue 421, w Eldorado 239, w Wodewilu 395; na koncercie w Dolinie szwajcarskiej 1012.

— Stacja oceny nasion.

Zmiany osobiste w dyrekcji stacji oceny nasion, przy Muzeum rolnictwa i przemysłu istniejącej, bynajmniej na stan tej instytucji nie wpływają.

Jak dotąd, tak i nadal, stacja czynna będzie przez cały rok, z uwzględnieniem szczególnym głównego sezonu zajęć, jaki wypada od stycznia do marca.

Kierownikiem stacji pozostaje dr. Sempolowski, dyrektor stacji sobieszynskiej.

— Z Otwocka.

Pogodny dzień wczorajszy wywiódł z Warszawy tłumy, pragnące choć przez kilka godzin oddychać czystym powietrzem.

Do Otwocka wszystkie pociągi kolei nadwiślańskiej powiozły moc warszawiaków, dążących dla odwieńdzenia znajomych na letnich mieszkaniach.

W lesie i w ogródkach panowało niezwykle ożywienie.

W hali otwockiej „profesor Popiel v. Popieliński” urządził „Soir du Progress et ses acine les Soirées du Indie” (królestwo za odgadnięcie w jakim to języku).

Prestydytator obiecywał za skromną opłatę od rs. 1 do 20 kop. wykonać niezmiernie długi a szumny program, a pomiędzy innemi „popourri Abra-Cadabra-Cadivar-Si-Benda”.

I czegoż chcieć więcej w Otwocku?!

Wieczorem powrócił pociąg do Warszawy przepełniony.

— Kolonie letnie.

W bieżącym tygodniu przewidywany jest znowu duży ruch w kolonjach letnich:

I tak: jutro, t. j. 26-go b. m., o godz. 6-iej m. 20, koleją terespolską powracają dzieci z Janowa, z Żyrardowa koleją wiedeńską powróci partja dzieci o godz. 10-iej m. 10 przed południem d. 28-go b. m., z Bartnik też samą koleją o godz. 6-iej min. 55 wieczorem d. 30-go b. m. i tegoż samego dnia o godz. 2 w południe koleją nadwiślańską z Żyrzyna.

Na drugi sezon znów wyjedzie d. 28-go pociągiem porannym kolei terespolskiej o godz. 9-iej min. 25 partja 20 dziewcząt do Janowa, 1-go sierpnia o godz. 3-iej m. 10 koleją wiedeńską do Bartnik wyjedzie 20 chłopców, a nazajutrz o godz. 7-iej m. 48 zrana koleją nadwiślańską wyruszy do Żyrzyna 20 dziewcząt.

Zawiadomienia do wyjeżdżających już rozesłano.

Zarząd kolonij zwraca się za naszym pośrednictwem z najgorętszą prośbą do publiczności, aby dzieciom, wyjeżdżającym i posiadającym już karty do wyjazdu, dopomogła do zaopatrzenia się w niezbędną odzież.

Dotąd pomoc ogółu w tej mierze nie jest dostateczną i w terminach wyjazdów na dworcach kolei nikt się z odzieżą dla dzieci nie zjawia.

Najpotrzebniejsze są ciepłe okrycia.

Starania o zaopatrzenie dzieci w konieczną odzież, bieliznę i obuwie robią: pani br. Hartingh (aleja Jerolimowska 21) i p. Eryk Jachowicz (Chłodna 24).

— Zerwanie się pociągu.

Nocy wczorajszej, o godzinie 3½, pomiędzy stacjami kolei nadwiślańskiej Klementowice i Nałęczów, na 245-iej wiorście, w pociągu towarowym nr. 216-ty,

idącym do Kowla, zerwał się łącznik i łańcuchy, wiążące wagony, wskutek czego pociąg się rozłączył.

Maszynista i służba konduktorska natychmiast pociąg zatrzymali i zajęli się wymianą części uszkodzonych, co zajęło przeszło godzinę czasu.

Wskutek tego wypadku pociąg nr. 216-ty przyszedł do stacji Nałęczów opóźniony o godz. 1 m. 20, a tem samem spowodował opóźnienie pociągu pocztowego nr. 2-gi, wychodzącego z Warszawy o godz. 11-iej min. 40 wieczorem, a który pół godziny oczekiwał na stacji Klementowice, nim pociąg nr. 216-ty dojdzie do Nałęczowa.

Opóźnienia te z kolei wpłynęły na mniejsze lub większe opóźnienia innych pociągów towarowych na oddziale lubelskim, wskutek czego i krzyżowania niektórych pociągów wypadły na stacjach innych, nie wskazanych w rozkładzie jazdy.

— Kradzieże.

Władysławowi Popowskiemu skradziono garderobę wartości 300 rs. — Zamieszkałemu przy ulicy Elektońskiej pod nrem 1-ym Stanisławowi Oraczewskiemu skradziono pugłares, w którym, oprócz gotówki 70 rs., znajdowały się różne dowody pieniężne. — Z mieszkania Kamilli Jałowickiej i Wiktorji Jeziorowskiej przy ulicy Chmielnej № 14 skradziono różne rzeczy wartości 150 rs. — Zamieszkałemu za Żelazną Bramą pod nrem 3-im Jabubowi Sierackowski skradziono różną garderobę męską i damską wartości 300 rs. — Zamieszkałemu przy ulicy Orlej pod nrem 10-ym Kazimierzowi Cieniszewowi skradziono wełnę na sumę 100 rs.

— Sprzeniewierzenie.

Od kilku dni zniknął bez wieści Józef Kamiński, stróż domu z pod nru 25-go przy ul. Brackiej.

Okazało się, że Kamiński, posiadając zaufanie właściciela, zbierał komorne od lokatorów i przywłaszczał sobie 400 rs.

Zona i dziecko, które opuścił, nie wiedzą o miejscu pobytu Kamińskiego.

— Przy pracy.

W Saskim ogrodzie stróż miejscowy, Adam Braos, oczyszczając drzewo, spadł ze znacznej wysokości i zranił się niebezpiecznie w głowę.

Na Pradze Józef Tysziński, podnosząc ciężką pakę, został przygnięciony i uległ złamaniu prawej ręki.

— Zaginiona.

W zeszły piątek w południe wyszła z domu pod nrem 41-ym przy ulicy Pańskiej 13-letnia dziewczynka, Jadwiga Janczewska.

Pomimo poszukiwań, dotąd na ślad jej pobytu nie natrafiono.

— Samobójstwa.

W dniu wczorajszym, około godziny 6-iej wieczorem, w domu pod nrem 62-im na Nowym-Swiecie spełniono samobójstwo, które wśród mieszkańców rzeczonej posesji wywołało niezwykle wrażenie.

Młoda, 25-letnia panna A. P. pozbawiła się życia wystrzałem, skierowanym w czoło, z pistoletu większego kalibru.

Okoliczności, towarzyszące desperackiemu czynowi, są następujące.

W przeddzień wypadku odbył się ślub ex-narzeczonego panny P., z którym ona sama niedawno zerwała.

Widocznie dawne uczucie w sercu powstało, kiedy P. na wiadomość o ślubie wpadła w stan silnego rozdrażnienia.

Nosząc się z zamiarem samobójstwa, wczoraj od rana nie chciała wyjść nigdzie z domu, oświadczała, że samotność i spokój będą dla niej najlepszym lekarstwem.

Kiedy wszyscy wyszli, desperatka odnalazła nabity pistolet brata i zamiar swój spełniła.

Śmierć nastąpiła odrazu, co skonstatował wezwany lekarz.

Zwłoki P. przewieziono do prosektorjum.

W sobotę wieczorem Michał Koprowski i Jan Steżak, mieszkańcy Żerania, przechadzając się nad brzegiem Wisły, spotkali jakiegoś mężczyznę w średnim wieku, ubranego w długie piaskowego koloru paltot.

Człowiek ten zapytywał, czy można się bezpiecznie wykapać.

Kiedy mu odradzano, zwracając uwagę, że tylko w miejscach, gdzie są wywieszone chorągiewki wolno się kąpać, nieznajomy odszedł.

Niebawem Steżak spostrzegł, że ten sam przechodzień wskoczył w ubranu do wody.

Pośpieszono z ratunkiem, lecz ten był już spóźniony.

Nieznajomy zniknął pod wodą i nawet zwłok jego nie można było odzyskać.

Pod nrem 25-ym przy ulicy Wilczej Wojciech Myszkowski strzelał do siebie dwukrotnie z rewolwru systemu Bulldog.

Rany są lekkie i desperata odwieziono do szpitala Dzieciątka Jezus.

Przyczyny rozpaczliwego zamachu M. nie chciał wyjawiać.

— Pożary.

W jednym z mieszkań pod nrem 2-im przy ul. Nowosena-torskiej zapaliła się terpentyna, a gaszący pożar, Józef Maszelik, poparzył sobie ręce i szyję.

Przy ulicy Dzielnej pod nrem 9-ym od rozlanej nafty zapalili się sprzęty.

W sklepie z mąką pod nrem 6-ym przy ulicy Wolskiej wy-nikł pożar również od rozlanej nafty.

Wreszcie wszczęły się pożary na poddaszach domów pod nrem 11-ym przy ul. Wolowej i pod nrem 20-ym przy ul. Nowowiejskiej.

We wszystkich powyższych wypadkach domownicy ogień stłumili.

— Pożar wagonu.

Wczoraj, o godzinie wpół do drugiej po południu, przed stacją Praga Nadwiślańska od strony Wawra, w pociągu pocztowym, przychodzącym do Warszawy o godzinie 2-iej po południu, od iskiei z parowozu zapalił się dach wagonu II-iej klasy.

Ogień spostrzegł zawiadowca stacji Praga, gdy pociąg pod-chodził pod peron.

Natychmiast też przy pomocy służby stacyjnej ogień uga-szono i pociąg odszedł do Warszawy w czasie właściwym.

Oprócz nieznacznych uszkodzeń wagonu, innych skutków wypadku tego nie było.

— Poparzenie.

W sieni domu pod nrem 84-ym przy ulicy Krochmalnej ter-

minator szewski, Franciszek Nowaczyński, upuścił garnek z ukropem na przechodzącą siedmioletnią Rozalję Sztruf. Dziewczynka została dotkliwie poparzoną w twarz, szyję i plecy.

NOTATNIK TERMINOWY.

— W dniu 26-ym b. m., o godzinie 11-ej przed południem w magistracie warszawskim, odbędzie się licytacja na dzierżawę sklepów w Gościńnym Dworze za Żelazną Bramą na czas od d. 27-go b. m. do 13-go stycznia r. 1894-go, a mianowicie: 1) w głównym gmachu sklep № 133 od ceny 144 rs. 80 kop. rocznie; 2) w oficynie sklep № 21 od ceny 80 rs. 80 kop. rocznie. Stawający do licytacji kaucji nie składają, lecz utrzymujący się przy dzierżawie winni zapłacić zaraz półroczny czynsz.

— D. 26-go lipca, o godz. 4-ej po południu, w sali resursy obywatelskiej na Krak.-Przedm. odbędzie się niedoszedł do skutku w pierwszym terminie zebranie ogólne członków kasy zaliczkowo-wkładowej emerytów warszawskich.

— Tutejszy kantor Banku państwa rozpoczął zamianę tymczasowych świadectw 4-procentowych obligacji Towarzystwa kolei moskiewsko-kazańskiej; kantor przyjmuje również żądania o zamianę świadectw tymczasowych na obligacje oryginalne 4½-procentowych konsolidowanych obligacji wewnętrznej pożyczki kolejowej drugiej emisji z r. b.

— D. 27-go lipca, o godz. 11-ej przed południem, w sali resursy obywatelskiej na Krak.-Przedm. odbędzie się posiedzenie członków zarządu kasy zaliczkowo-wkładowej emerytów warszawskich.

— D. 30-go lipca, o godzinie 6-ej po południu, w Towarzystwie dobroczynności odbędzie się posiedzenie członków sekcji technicznej.

— D. 30-go lipca, o godz. 12-ej w południe, w kancelarii zarządu cmentarza, odbędzie się posiedzenie członków dozoru cmentarza powązkowskiego.

— D. 30-go lipca, o godzinie 6-ej po południu, w Towarzystwie dobroczynności odbędzie się posiedzenie członków zarządu.

ZE ŚWIATA.

× Ze Lwowa donoszą nam d. 20-go b. m.: „Na wczorajszym posiedzeniu rady zdrowia postanowiono podzielić miasto na 15 rewirów i czuwać ściśle nad czystością. W domach wszystkich z urzędu na koszt właścicieli wykonywane będą przepisane porządki. Oprócz siedmiu lekarzy miejskich, przestrzegających tego będzie ośmiu lekarzy, specjalnie do tego zaangażowanych. Na grodeckim otworzony zostanie szpital dla będących na obserwacji, a szpital epidemiczny na Pichawskim stanąć ma kosztem 30,000 złr. Namiestnictwo wzywa lekarzy do zgłaszania się do służby sanitarnej po 10 i 15 złr. dziennie. Ministerjum ochrony krajowej zezwoliło, aby władzom sanitarnym w Galicji i na Bukowinie oddać do dyspozycji żandarmerję. — Bawiarz tu architekt krakowski, p. Zawiejski, twórca teatru krakowskiego, oświadczył na posiedzeniu sekcji teatralnej rady miejskiej, że rekonstrukcja teatru (widowni i sceny), racjonalnie przedsięwzięta, kosztować musi, co najmniej, 200,000 złr., a rekonstrukcja, dokonana kosztem 30,000 złr., byłaby zmarnowaniem pieniędzy. Na wypadek, gdyby zakupiono od fundacji skarbkowskiej gmach teatralny za 400,000 złr., można by dokonać całkowitej rekonstrukcji całego teatru na zewnątrz i wewnątrz za 600,000 złr., czyli że cały teatr kosztowałby razem milion złr. Prawdopodobnie uchwali rada miejska tylko 3,000 złr. na odnowienie widowni, t. j. roboty tapicerskie i t. p. — Panna Boczkai, znana śpiewaczka operetkowa, zaangażowana została od d. 1-go września r. b. do wiedeńskiego „Carlteatru”. — Hr. Wład. Koziebrodzki objął w wydziale krajowym zastępczo kierownictwo departamentu szpitalnego. — P. Białobrzęski, urzędnik wydziału krajowego, został dyrektorem szkoły rolniczej w Czernichowie. — W Podhajcach spłonął kościół rz.-kat., fundowany w r. 1736-ym. — Wiedeńskie Koło polskie wybrało do delegacji wspólnych: Jaworskiego, Chrzanowskiego, Szczepanowskiego, Kluckiego i Mandyczewskiego, a na zastępców: Henzla i Włodz. Gniewosza.”

× Z Wiednia. W oddziale, otaczającym pokój Chopina na wystawie muzyczno-teatralnej w Wiedniu, ustawiono w tych dniach popiersie Leszetyckiego, znakomitego pedagoga muzycznego i artysty. Teodor Leszetycki urodził się w Łańcucie w Galicji jako syn nauczyciela muzyki. Popiersie jest dłuta znanego wiedeńskiego rzeźbiarza Tilgnera. Leszetycki przyjmuje udział w pracach komitetu organizacyjnego koncertów, które się odbędą we wrześniu. Paderewski wykona na jednym z nich własny swój koncert A minor z orkiestrą. Prócz tego wykonaną zostanie nowa *suite* Al. Zarzyckiego, uwertura „W Tatrach” W. Żeleńskiego, utwór Noskowski itd.

× Telefon i pożary. Znaczenie telefonu w chwili wybuchu pożaru i możność szybkiego alarmowania straży wypróbowano już niejednokrotnie i to z najlepszym skutkiem w Warszawie. Jednakże anglicy posunęli się o ważny krok naprzód. Straż ogniowa w Glasgowie posiada już telefon ruchomy, który zabiera na miejsce wypadku i pozostaje w ścisłym połączeniu przez cały czas pożaru ze wszystkimi oddziałami straży ogniowej miejskiej. W sposób najprostszy tedy żąda się pomocy czy to w ludziach, czy w instrumentach i siłach parowych, za wiadania się o przebiegu akcji ratunkowej, o potrzebie pomocy lekarskiej lub wojska. W Glasgowie urządzenie jest jeszcze tego rodzaju, że można za pomocą telefonu ruchomego wezwać pomoc z miast sąsiednich, objętych

jedną siecią przewodów, a mianowicie Dunclee i Kilmarnook. Urządzenie chwałą bardzo rzeczoznawcy jako dogodne i w konstrukcji proste.

BANKI MYDLANE.

Gapski po egzaminach jest okrutnie znudzony.
— Powiadam wam, w czasie egzaminów pracowałem po 25 godzin na dobę.
— O, pływacz, panie Gapski!
— Jaki pływam? Wstawałem o godzinie wcześniej niż zwykle...

Niezły sposób.
— Mój doktorze, jak sobie radzisz, że ci tak mało pacjentów umiera?
— Ba! mam na to niezawodny sposób. Jak tylko spostrzegę, że z którym jest źle, wysyłam go natychmiast za granicę.

Osobliwa przyjemność.
Pacjent, ryczący z bólu, wchodzi do gabinetu dentysty.
— Chciałem pana prosić o wyrwanie zęba.
— O, z całą przyjemnością... Niech pan siada...

Z niedzieli.
Dużo słońca, trochę ciepła
I pogodę dały nieba.
Wszak ci więcej na niedzielę,
Warszawiaku, nie potrzeba?

Popłynęli, pojechali
Łódka, parą, cyklem, kołem,
I na trawie, na murawie
Za biesiadnym siedli stołem.

A wieczorem wybierali
Pośród uciech na raz tylu:
Jedni siedli w Eldorado,
Inni w Bellevue, Wodewilu.

W Nowym „Dziecko szczęścia” grano,
Pełny spektakl i wesoly.
W Letnim znowu M. Wołowski
„Nasze” czcił nam „anioły”.

Tu dodajmy Bullerjanna
I ploteczki na „Patelni”.
Czegóż więcej wam potrzeba
Na niedzielę, o śmiertelni?...

W dniu 21 lipca, wieczorem, w kościele św. Piotra i Pawła na Koszykach, Jks. Gniazdowski pobożosławił związek małżeński pana Mieczysława Piasta-Wielowiejskiego z panną Stefanją Świeżyńską, córką Mieczysława, kasjera Tow. kred. ziem. i Józefy z Konopnickich Świeżyńskich — licznie zebrane kółko rodziny i przyjaciele składali życzenia młodej parze i podejmowane było z prastarą gościnnością w sympatycznym domu rodziców panny młodej. 2791

Rs. 1 kop. 90 ciężko zapracowane, a z widoczną niechęcią mi zwrócone przez koleżę, przeznaczam na kolonje letnie dla słabowitych dzieci.

Fr. M.

Dla najbiedniejszych.
Bezimiennie kop. 60. — R. rs. 1.

NEKROLOGJA.

† Dnia 26 lipca, we wtorek, za duszę s. p. matki ukochanej Joanny Borzysławskiej.

w dzień jej zejścia i ojca s. p. Pawła, odbędzie się żałobne nabożeństwo, w kościele Przemienienia Pańskiego przy ulicy Miodowej, o godzinie 10-ej rano, na które pozostała w smutku córka zaprasza krewnych i przyjaciół. —2807

† Jutro, to jest we wtorek, jako w dniu imienin s. p. Anny z Krokoszyńskich Jeżyńskiej, w kościele św. Ducha (po-paulińskim), o godzinie 10-ej zrana, odbędzie się nabożeństwo, na które pozostały mąż i dzieci zapraszają życzliwych. —2737—

† Jutro, to jest we wtorek, dnia 26 lipca, jako w trzecią rocznicę śmierci

s. p. Józefy z Sławińskich HINTZ, odbędzie się żałobne nabożeństwo, za spókoj jej duszy w kościele św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej, o godzinie 9-ej zrana, na które pozostały mąż wraz z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —2811—

† We wtorek, to jest dnia 26-go lipca, jako w dniu imienin s. p. Anny z Piechowskich Koszutskiej, za spókoj jej duszy odbędzie się nabożeństwo, o godzinie 8-ej zrana, w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie. —2812—

† We wtorek, t. j. dnia 26-go lipca, o godz. 10-ej zrana, w kościele św. Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej, odbędzie się nabożeństwo za duszę s. p. ANNY RETZER, na które pozostała rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —2813—

† W dniu 28 lipca, o godz. 10-ej rano, w kościele św. Krzyża odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę

s. p. Dominika Burego,

na które rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —2795—

† Za duszę s. p.

Stanisława Dajczmana,

w pierwszą smutną rocznicę śmierci, odbędzie się nabożeństwo żałobne w kaplicy powązkowskiej, dnia 27-go b. m., o godzinie 9-ej rano, na które życzliwych, przyjaciół i znajomych proszą jego rodzice. —2803—

† Dnia 27-go lipca, to jest we środę, za duszę s. p. Anny z Wentzlów 1-go ślubu Ostrowskiej,

2-go Rembertowskiej,

odbędzie się nabożeństwo, o godzinie 9-ej zrana, w kościele św. Piotra i Pawła na Koszykach. —2808—

Z OSTATNIEJ CHWILI.

W Paryżu utworzył się komitet z dziennikarzy i deputowanych, mający na celu urządzenie rozmaitych widowisk publicznych, loterii i t. d. na rzecz ofiar głodu i cholery w Rosji.

Komunikat policji paryskiej stwierdza aresztowanie w d. 20-ym b. m. dwóch bardzo niebezpiecznych anarchistów. Nazywają się oni w istocie Parmegiani i Dufournel. Pierwszy z nich jest włochem; zamordował on z Pinim, odsiadującym dziś karę w Guyanie, redaktora Ceretti w Mirandoli, poczem zbiegł do Londynu, z kąd świeżo zrobił wycieczkę do Genewy, aby dopuścić się tamże znowu zbrodni morderstwa. Policja szwajcarska odkryła w porę zamiar i wypędziła go z Szwajcarii. Parmegiani i Dufournel stawili rozpaczliwy opór przy aresztowaniu ich i wołali bez przerwy: „Niech żyje Ravachol!” Policja ściga jeszcze niejakiego Schouppé’a.

Dalsze szczegóły z Tangeru o rokownikach sir E. Smitha z sułtanem marokańskim opiewają: Gdy w d. 6-ym lipca wybuchły zaburzenia, wymierzone przeciw konsulatowi angielskiemu, Smith oświadczył sułtanowi, że, jeżeliby członkowie poselstwa zostali napadnięci lub zamordowani, w ciągu miesiąca przybyłoby do Fezu nowe poselstwo, wówczas jednak prawdopodobnie nie byłoby już sułtana w Marokku! Sułtan ofiarował posłowi 30,000 fant. sterl. na podpisanie sfalszowanego traktatu. Smith wylądował d. 22-go b. m. w Tangerze, powracając z Fezu. Wielki wezyr i dwaj inni ministrowie sułtana przybędą wkrótce do Tangeru, celem nawiązania zerwanych układów z posłem angielskim.

Wizyta w Genui króla Humberta urośnie do rzędu doniosłych manifestacji politycznych. W porcie powitają go, oprócz eskadry francuskiej, także niemiecka, angielska i hiszpańska, a może nawet i austriacka.

Podróżnik afrykański, markiz de Bonchamp, przybył z Zanzibaru do Marsylii. Opowiada on szczegóły rozbicia wyprawy kapitana Stairs’a, której resztki doprowadził przez Zambesę do brzegów. Chwali on przyjęcie, jakiego doznał u władz niemieckich w Bagamoyo, natomiast misjonarzy angielscy w Ugandzie pełnią służbę polityczną raczej niż religijną.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 24-go lipca. (Tel. Ajen. półn.)—

Ogłoszona została nowa ustawa miejska oraz zmiany dotyczące niektórych artykułów ustawy o instytutach ziemskich. Ustawa miejska będzie wprowadzana stopniowo w całem Cesarstwie, wyjąwszy Królestwa Polskiego, kraju Turkiestańskiego, okręgu Zakaspijskiego i tych miast kraju kaukaskiego, do których nie została zastosowana ustawa miejska z r. 1870-go. Szczegóły są po większej części znane z doniesień dzienników.

Petersburg 24-go lipca. (Tel. Aj. północ.)—

Praw. wiestn. donosi: Według wiadomości otrzymanych przez ministerjum spraw wewnętrznych, w ciągu czerwca, a zwłaszcza w pierwszej jego połowie prawie wszędzie padały deszcze, ale bardzo niejednostajnie. W guberniach północnych i północno-zachodnich był nadmiar wilgoci, który szkodliwie oddziaływał na całą roślinność. W niektórych guberniach centralnych, południowo-zachodnich i południowych były deszcze ale niedostateczne i przyszły zbyt późno, wskutek czego nie mogły wiele wpłynąć na poprawienie stanu zbóż ozimych w miejscowościach, gdzie te ostatnie uciierały z powodu wiosennej suszy i poprawiły tylko stan zbóż jarych, znajdujących się np. w guberni woroneżkiej od wiosny w stanie w najwyższym stopniu niezadawalającym. Lubo nateraz byłoby przedwczesnem wyprowadzać ostateczne wnioski o stopniu urodzajów w Cesarstwie w bieżącym roku, ponieważ ich rezultaty jeszcze się osta-

tecznie nie wyswietliły i zależą w znacznej mierze od stanu pogody podczas żniw, do których dotąd przystąpiono tylko na południu, nie można wszakże nie dojść do wniosku, że niezadawalniający zbiór ozimin spodziewany jest w niektórych guberniach centralnych, południowo-zachodnich i południowych i to poczęści w takich, które także ucierpiały od nieurodzaju w roku zeszłym. Do kategorii tych ostatnich należy zaliczyć gubernje: woroneżką, tuską, kurską, orłowską, chersońską i charkowską. Jarzyny po większej części przedstawiają się zadawalniająco lub średnio, z wyjątkiem tylko niektórych z tych samych gubernij, w których także niezadawalniającym jest urodzaj ozimin. W zakończeniu dziennik urzędowy podaje wiadomości o stanie zbóż w guberniach.

Petersburg 25-go lipca. (Telegr. Ajen. półn.) — Dzienniki donoszą, że administracje szkół kościelnych luteranckich w kolonjach niemieckich zostały zawiadomione, że nauczyciele tych szkół na przyszłość będą mianowani przez miejscowych dyrektorów szkół ludowych i że teraźniejsi nauczyciele będą egzaminowani czy znają dostatecznie język ruski.

Petersburg 25-go lipca. (Tel. pr. Kur. W.) — W dniu wczorajszym na nowym torze wyścigowym nagrodę Otwarcia rs. 8,000 zdobyła „Regina” p. L. Grabowskiego; w steeple-chase z nagrodą rs. 2,000 zwyciężył „Kalais” p. Listowskiego. W Handicapie rs. 2,000 pierwszą stanęła u mety „Złota” bar. Stromberga; nagrodę Kołowiagi rs. 1,200 zdobyła „Kundry” Reszkego, nagrodę zaś Zachęty „Duchesse de Berri” p. Grabowskiego.

CHOLERA.

Petersburg 24-go lipca. (Tel. Ajen. półn.) — Prawo. wiestn. donosi o ukazaniu się cholery w Niżnym Nowogrodzie, gdzie w d. 22-im lipca było 15 chorych. Świeżo zmarło: na Kaukazie 291, w gubernji astrachańskiej 135, w saratowskiej 136, w samarskiej 110, w Taszkencie 16, w gubernji symbirskiej 10, w kazańskiej 8 i w woroneżkiej 4.

Petersburg 25-go lipca. (Tel. Ajencji półn.) — W Woroneżu w d. 22-im lipca nie było nowych wypadków cholery. W Wiatce po dzień 22-gi lipca zachorowało osób 44, zmarło 19. W Sarapuliu zmarło świeżo 42 osoby, w powiatach gubernji wiackiej 3. W tych dniach jeszcze zmarło w okręgu turkietańskim osób 376, na Kaukazie 265, w okręgu dońskim 210, w gubernji astrachańskiej 115, w samarskiej 150, w mieście Saratowie 64, w gubernji symbirskiej 25, w okręgu zakaspijskim 17, w gubernjach: niżegorodzkiej i kazańskiej po 7. Na stacjach kolei woroneżko-rostowskiej 6.

Petersburg 25-go lipca. (Tel. Ajencji półn.) — Komunikat rządowy donosi, że do przyjmowania chorych ze statków parowych na Woldze urządzone zostały punkty sanitarne: w Carycynie, Dubowce, Kamyszynie, Saratowie, Wolsku i Chwałyńsku. W Carycynie chorzy zostają czasowo umieszczani w namiotach, a to do czasu zupełnego wykończenia baraku. W Saratowie, Kamyszynie i Chwałyńsku urządzono baraki, nadto udzielono pozwolenie na budowę baraku poniżej Saratowa.

Kazań 24-go lipca. (Tel. Ajen. półn.) — Gubernator tutejszy skazał włościanina Nikitina na dwumiesięczne więzienie za pogróżki przeciw lekarzowi w Spasskim-Zatonie.

Paryż 25-go lipca. (Tel. Aj. półn.) — Zastąpienie przy objawach cholerycznych zdarzają się, lecz rzadko. Zresztą stan sanitarny pomyślny.

Ateny 25-go lipca. (Tel. pr. Kur. War.) — Dla dowozów z morza Czarnego od Suchum Kale do Kerczu zarządzone 11-dniową kwarantannę, dla dowozów od Kerczu do granicy rumuńskiej pięciodniową.

OWACJE DLA BISMARKA.

Kissingen 25-go lipca. (Tel. pr. Kur. War.) — Wczoraj pociągami nadzwyczajnymi przybyło tutaj kilka tysięcy osób z południowych Niemiec, celem złożenia czei ks. Bismarkowi. W odpowiedzi na liczne przemówienia oświadczył Bismark, że czuje to, iż owacje odnoszą się nie do osoby jego, ale do wielkiego dzieła wskrzeszenia jednoci niemieckiej.

ZNISZCZENIE SANGIRU.

Maga 25-go lipca. (Tel. pr. Kur. War.) — Na zatopionej skutkiem wybuchu wulkanu Gunong Abu wyspie Sangir zginęło 2,000 osób. Pomiedzy ofiarami katastrofy niema Europejczyków. Południowo-wschodnia część wyspy ocalała, aczkolwiek budowle i zasiewy zniszczone i tutaj.

FERMENT W HISZPANII.

Madryt 25-go lipca. (Tel. pr. Kur. Warsz.) — Ruch przeciw opodatkowaniu artykułów żywności wzrasta, zwłaszcza w miejscowościach pogranicza portugalskiego. W Santjago szturmowano dom burmistrza. Zaburzenia wybuchły w Korunie. Wojsko obsadziło Korunę i Pontevedrę.

SPRAWA MAROKKAŃSKA.

Madryt 25-go lipca. (Tel. pr. Kur. War.) — Rząd tutejszy proponuje konferencję w sprawie marokkańskiej.

PROTESTY.

Sofja 25-go lipca. (Tel. pr. Kur. Warsz.) — Skazani na śmierć: Milarow, Popow, Georgiew i Karagilow zanieśli pisemne protesty przeciw wyrokowi.

ZBRODNICZY NAPAD.

Nowy Jork 25-go lipca. (Tel. pr. Kur. W.) — Człowiek przybyły z Europy, 21 lat liczący, a od czterech lat w Ameryce osiadły, strzelił do Fricka, dyrektora kopalni Carnegie'go w Pittsburgu (gdzie od dłuższego czasu trwa zmowa robotników; przyp. red.). Frick raniony niebezpiecznie. Zbrodniarz oświadczył, że przybył umyślnie dlatego, aby zamordować Fricka.

ZBRODNICZY NAPAD.

Nowy Jork 25-go lipca. (Tel. Ajencji półn.) — Według doniesień z Pittsburga, młody człowiek wtargnął do biura dyrektora jednej z miejscowych kopalni żelaza i wystrzelił do niego trzy razy, poczem ranił go jeszcze nożem. Aresztowany zbrodniarz okazał się ruskim żydem. Nazywa się Bergman albo Bekerman, jest zecerem i od lat czterech mieszka w Ameryce. Przybył on z Nowego Jorku umyślnie, celem zamordowania rzeczonego dyrektora, którego uważa za wroga robotników. Policja znalazła u Bergmana dwa naboje dynamitowe, które udało się wyrwać mu ledwie siłą. Przypuszczają, że zbrodniarz zamierzał zabić się w podobny sposób, jak to uczynił w r. 1887-ym anarchista Ling w Chicago. Kulę z rany dyrektora wyjęto.

Berlin 25-go lipca. (Tel. pr. Kur. War.) — Kreuzzeitung zapewnia, że wszelkie pogłoski o usunięciu posła niemieckiego w Wiedniu, ks. Reussa, są złośliwym zmyśleniem. Książę pozostanie i nadal na swej pozycji dotychczasowej.

Berlin 25-go lipca. (Tel. pr. Kur. Warsz.) — Kancelarz Caprivi zda cesarzowi w d. 29-ym b. m. raport o projekcie wystawy berlińskiej.

Paryż 25-go lipca. (Tel. pr. Kur. War.) — Policja tutejsza aresztowała anarchistę Niemca, który uporeczywie odmawia odkrycia swego nazwiska.

Rzym 25-go lipca. (Tel. pr. Kur. War.) — Przybycie króla Humberta do Genui zapowiedziano na d. 4-ty sierpnia.

Chrystjanja 25-go lipca. (Tel. pr. Kur. War.) — Układy pomiędzy królem i Stangem o utworzenie gabinetu zachowawczego speliły na niczem.

Gibraltar 25-go lipca. (Tel. pr. Kur. War.) — Posel angielski, Evan Smith, oświadczył, że zgodzi się na dalsze rokowania tylko pod tym warunkiem, jeżeli wielki wezyr przywiezie z sobą podpisany przez sultana autentyczny tekst zawartej umowy handlowej. Smith przybył do Gibraltaru.

Nowy Jork 25-go lipca. (Tel. Ajencji półn.) — Z Idaho powracają wojska, ponieważ porządek został przywrócony. Aresztowano przeszło 300 strejkujących robotników; wielu uciekło w góry.

Berlin 25-go lipca. (Tel. pr. Kur. War.) — Ruble w gotówce 203 60 (onegdaj 203.70)
Ruble na dostawę 203 50 (onegdaj 203.75)

GIEŁDA.

Warszawa 25-go lipca.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie brzmiały na der niezgodnie, zapowiadały bowiem 203.75 na koniec sierpnia r. b., oraz 203.50, 203.25 w zaofiarowaniu, około 203 i 202.75, co się równa kursom 49.10, 49.15, 49.20 i 49.32½ bez kosztów, a otrzymane nadto depesze zaznaczały przekonanie, iż tendencja ulegnie osłabieniu i rejestrowały pogłoski o pożyczce wewnętrznej. Petersburg cenil Londyn z odbiorem natychmiastowym po rs. 10.10. Nasze zebranie rozpoczęło obroty drogim kursem 49.30 (równia 202.80 m. bez kosztów) za Berlin wpłato- wy i przy dość chętnym i żywym pokupie podniosło tę cedę do 49.40 (t. j. 202.40 m. za 100 rs.). Różnice tworzyły dziś 10 kop., a przy porównaniu onegdajszego kursu końcowego 35 kop. na korzyść Berlina. W dostawach robiono dziś bardzo dużo. Sprzedano dostawę z odbiorem stałym w końcu września r. b. po 49.10 i 49.12½, w końcu sierpnia r. b. po 49.15, 49.20 i 49.22½ i w końcu b. m. po 49.25, 49.30, 49.32½ i 49.35.

Waluty obce w średnim ruchu. Krótkim Berlinem obracano po 49.30, 49.32½, 49.35, 49.37½ i 49.40, nie zatrzymując się dłużej przy żadnym z tych kursów. Londyn krótki brano po 10.02. Za Paryż krótki osiągnęto 40.07½. Wiedeń krótki oddawano po 84.25 i 84.35.

Wartość walut nie notowanych urzędownie: przekazy krótkie na Londyn 10.07½, na Paryż 40.25 i na Wiedeń 84.50.

W papierach obroty średnie, przy tendencji bez zmian. Żądano za listy likwidacyjne 99.— i 98.75, względnie do wielkości odcinków, a otrzymano 98.55 za kilka tysięcy rubli w drobnych sztukach. Pożyczki wschodnie w zaofiarowaniu nominalnem po 103.— II-ej em. i po 104.75 III-ej em. Zabrano kilka pożyczek premjowych z roku 1864-go po 235, kilkanaście premjówek z r. 1866-go po 223.50 i 223.75, oraz kilkanaście sztuk listów premjowych szlacheckich pełnoopłaconych po 194. Pożyczki 4% wewnętrzne ceniono po 95.65 za I serję z r. 1887-go i po 95.50 trzy pozostałe serje, a nabyto kilkanaście tysięcy I s. 95.50 i 95.55, oraz kilka tysięcy III i IV-ej s. po 95.30.

Listy zastawne ziemskie 5%, starano się umieścić po 103.— I-ej ser. i po 102.60 cztery następne serje, a umieszczono kilkanaście tysięcy I s. po 102.60, oraz kilkanaście tys. najmłodszej serji po 102.25 i 102.30. Listy zastawne 5% m. Warszawy ofiarowano po 102.50 I i II serji, po 102.25 III-ej s., po 102 IV-ej ser. i po 101.90 V i VI ser., a kupiono zaś kilkanaście tysięcy dwóch ostatnich serji po 101.60 i 101.65. W żądaniu 5% listy zastawne m. Łodzi po 101.25 I ser. i po 101 trzy pozostałe, a wzięto kilka tys. II, III i VI-ej serji po 100.40. Listów 6% kaliskich, lubelskich i plockich można być dostać po 106.

Oblig. kanalizacyjne m. Warszawy chciano oddawać po 100.80.

Kupiono kilka akcji Banku handlowego w Warszawie po 358 według ceduły, oraz kilkanaście akcji warszawskiego Banku dyskontowego po 323.50, przy żądaniu po 360 i 326. Zapłacono 255 za akcje Czerska, stosownie do ceduły.

W żądaniu kupony celne po rs. 1.61¾. Godzina 12. Usposobienie giełdy dla walut obcych bardzo mocne, żywe.

Nieurzędowe kursa żądane: za Berlin krótki 49.50 za Londyn krótki 10.06, za Paryż krótki 40.20 i za Wiedeń krótki 84.50. W. O.

Okowita. Wiadro 100% rs. 10.80 netto. Wiadro 78% rs. 8.60—2%. Dowozy i zapasy duże. Usposobienie bardzo słabe. Cena warsz. Tow. ocz. i sprzed. spirytusu rs. 10.75 za 100%.

Sprawozdania z targów.

— Magazyny tranzytowe przy stacji Praga kolei warszawsko-terespolskiej.

Sprawozdanie z dnia 23-go lipca 1892-go r.

	wyszło:	przyszło	pozostaje:
Żyta	18 wag.	2	52 wagonów
Owsa	4	4	61
Maki żytniej	1	—	6
Maki pszennej	1	1	24
Kaszy jaglanej	4	4	49
Kaszy gryczanej	—	—	4
Ryżu	—	—	2
Pszenicy	6	3	23
Jęczmienia	—	2	38
Grochu	—	—	2
Gryki	—	—	1
Cebuli	—	—	2
Fasoli	1	—	3
Łoju	—	—	—
Makuchów	—	—	1
Maki kartoflanej	—	—	—
Cukru	—	—	—
Rodzyneków	—	—	12
Kukurydzy	—	—	4
Maki kukur.	—	—	—

Razem . 35 wag. 16 234 wagonów.

Ceny zboża wynosiły:

Pszenica	od 112 do 126 kop. za pud
Żyto	od 94 do 100
Jęczmień	od 78 do 96
Owies	od 76 do 97
Kasza jaglana	od 120 do 140
Kukurydza	od 70 do 73

Targ zbożowy na placu Witkowskiego w dniu 25-ym lipca. — Dowozy w dniu dzisiejszym były średnie, usposobienie wyczekujące, obroty utrudnione. Pszenicy wystawiono na sprzedaż 500 korcy, wyborowe ziarno kupowano po 8.30, za psrą płacono 7.65. Żyta dostarczono korcy, wyborowe gatunki sprzedawano po 5.60 do 5.75. Owsa dowieziono tylko 100 korcy, oddawano stosownie do gatunku po 2.80 do 3.65. — Na wczorajszy targ praski nadesłano 22 wagonów, w tem 1 żyta, 20 owsa i 1 gryki. Usposobienie dosyć mocne. Żyto mocno, wyborowe kupowano po 100—103 kop., średnie po 97 do 99 kop., ordynaryjne bez obrotu. Owies również mocno, wyborowy 98 do 102 kop., średni 92—95 kop., ordynaryjny 84—88 kop. Gryka bez zmiany, 118 do 120 kop. Jęczmień słabo 70—85 kop. Kasza jaglana słabo 110—132 kop. Kukurydza w zaniedbaniu 68—70 kop.

Oleje i makuchy. Stan rzeczy na rynku olejów jest wciąż jeszcze przejściowy. Starego towaru jest bardzo mało na targu a nowego zaledwie drobne partyjki ukazują się na rynku. Wobec tego ceny są bardzo różne, a usposobienie nieważne skutkiem niepewności co do cen rzepaku. Za stary olej płać ci co go potrzebują rs. 5.50 za pud wraz z beczką. Za towar nowy, który nie może czekać, gdyż dostawiony jest z małych olejarni prowincjonalnych nie posiadających składów w niwielkich partyjkach musi być zaraz sprzedany, osiągnano rs. 4.40 do rs. 4.50. Towar dostawiony na blizkie terminy trzyma się również około tejże ceny. Natomiast w ostatnich dniach ceny oleju lniatego doznały zwyżki do 20 kop. na pudzie, co, jak się zdaje, przypisać należy wiadomościom o nieświeżych urodzajach siemienia lniatego. Gdyby pogłoski te okazały się prawdziwymi, to możnaby przewidywać zwyżkę cen wszystkich gatunków oleju. Za kilka wagonów makuchów lnianych w towarze gotowym płacono do 13 m., na późniejsze terminy ofiarowano makuchy lniane do 12.75 m. za 100 kil. franco stacja graniczna. Inne gatunki makuchów bez obrotu.

— **Dr Marjan Przyborowski** powrócił z zagranicy. Przyjmuje chorych w mieszkaniu Bednarska 22 od godz. 9—10 i od 4—6 po poł. 2788

JAN KALINOWSKI

właściciel centralnego składu perfum i kosmetyków wyjechał do Anglii i Francji w celu zakupów najnowszych towarów. 2785

Magazyn Bielienny

E. ROGOZIŃSKIEJ

egzystujący lat 25 przy ulicy Elektoralnej, przeniesiony został na Senatorską nr. 24. 2667

— Przy **Domu Zdrowia dra Ottuszewskiego** i pod jego kierunkiem otwarty został oddział dla stałych i przychodnich chorych z cierpieniami **krtani, jamy nosogardzielowej i zbrocen mowy**: jakanie, wadliwe wymawianie, mowa nosowa itd. 2680

PIOTR ERLICH

gł. inspektor Tow. „Pomoc” przeniósł swoje biuro ubezpieczeń na ul. Marszałkowską nr 109. Przyjmuje rano 8—11 i w. 4—8. 1070r

Antoni Piaskowski

adwokat przysięgły i obrońca konsystorski przeniósł kancelarię na ulicę Chmielną nr 29. Przyjmuje codziennie od 5—7 po południu. 2605

Urząd Starszych Zgromadzenia Kotlarzy

zawiadamia pp. członków, iż sesja odbędzie się w d. 18 (30) b. m. przy ulicy Elektoralnej nr 9, o godz. 6 wieczorem. 2755

WINCENTY GROER

adwokat przysięgły, przeniósł kancelarię na ul. Orłą 12. 1079r

DOKTOR A. PODOLSKI

DENTYSTA, 2782
mieszka obecnie przy ulicy Marszałkowskiej 129.

Dr Ignacy Burdski SURGEON-DENTIST w Brodniczy—Prusy Zach. Mały-Rynek nr 20. Przyjmuje od 9-ej przed południem do 5-ej po poł. Zamówienia listowne będą i po czasie uwzględniane. 2806

AZOWSKO-DOŃSKI BANK HANDLOWY

Oddział w Warszawie.

Podaje się kupna i sprzedaży papierów procentowych i monet. Ubezpiecza od amortyzacji pożyczki promiowe. Udziela pożyczek na zastaw papierów procentowych. Otwiera rachunki specjalne zabezpieczone kaucją w papierach procentowych. Wydaje przekazy na ważniejsze miejscowości w Cesarstwie, Królestwie i zagranicą. Dyskontuje weksle. Przyjmuje do inkasa weksle oraz inne pieniężne dowody. Wydaje bilety lokacyjne przyjmowane jako kaucja przez urząd akcyzy. Płaci od sum umieszczonych na zwyczajnym rachunku bieżącym 1½%, od sum na warunkowym rachunku bieżącym z 5-dniowym wymowieniem 2½%, od składanych w zamian za bilety lokacyjne depozytów bezterminowych do zwrotu po miesiącu na żądanie 3½%, od depozytów 3-miesięcznych 3½%, od depozytów 6-miesięcznych 4½%, od depozytów rocznych 4½%, od depozytów z terminem dłuższym nad roczny stosownie do umowy. 710r

MAX BREITBARTH

FABRYKA PIÓR KONFEKCYJNYCH

(Putzfedern Fabrik)

hurtowo i na eksport, ulica Alte Jacob Str. 61
2810 *Hertin S.*

KORRESPONDENCJA PRYWATNA

— „Bez światła” dlaczego obietnicy nie dotrzymała?—P. S. 2805

— „Przyjaciół” prosi o chwilę rozmowy w Warszawie i o ufność w jego charakter. 2809

— K. K. K.

Kochany mój przyjacielu! Zawiadamiam cię, że już tydzień jestem w Ciechocinku, podałam przed wyjazdem lecz nie mam odpowiedzi—co się to znaczy?

Twoja kochająca B. B. B.

d. 21 lipca 1892.

2804

DYREKCJA TOWARZYSTWA UBEZPIECZEN

„PRZEZORNOŚĆ”

w Warszawie,

ma zaszczyt podać do wiadomości publicznej, że w dniu 15 lipca r. b. otworzyła

DZIAŁ ASEKURACJI na ŻYCIE

według najrozmaitszych kombinacji.

Towarzystwo „PRZEZORNOŚĆ” opiera się na zasadzie wzajemności.

Ubezpieczeni w Towarzystwie mają prawo uczestniczyć w zarządzie.

Z sumy, przeznaczonej na dywidendę ubezpieczeni otrzymują 70%.

Ubezpieczenia przyjmuje i wszelkich objaśnień udziela

BIURO DYREKCJI w WARSZAWIE

Krakowskie-Przedmieście Nr 7.

Broszury z taryfami wysyłają się na żądanie bezpłatnie.

1255

Pracownia

Sukien i Okryć damskich

zaraz jest do odstąpienia, z wyrobioną klientelą, w dobrym punkcie za rs. 300. Oferty przyjmuje kantor Kurjera pod lit. W. B. 1259

Ważna wiadomość.

dla panów: budowniczych, przedsiębiorców oraz handlujących kamieniami piaskowymi. Nowo w ruch puszczona kopalnia piaskowca przygotowująca kamień parowemi maszynami, przyjmuje zamówienia na kamień budowlany, schody, posadzki trotuarowe, pomniki i t. p.—w większych ilościach, po cenach niższych od praktykowanych. Piaskowiec ten w rozmaitych gatunkach—różnej twardości do rozmaitych celów może być użyty. Próby i informacje: ulica Sienna Nr 17, m. 2. 1251

Konces. Ajencja

dzierżawy i parcelacji dóbr w Tyśmienicy (Galicja),

poleca każdego czasu do kupna i sprzedaży dobra w Galicji, Bukowinie i na Podolu rosyjskiem. 1046r

Potrzebni dwaj

ZMIANOWI,

praktycznie uzdolnieni. — Oferty pisemne pod adresem Dyrekcji Cukrowni w Rudzie Pabianickiej przez Łódź. 1252

Budynek,

sam w sobie budowany, na fabrykę, z dużymi widnemi salami na dole i górze, w każdym czasie do wynajęcia.

Tamże lokale fabryczne stosunkowo mniejsze. — Wiadomość u właściciela, Przemysłowa Nr 31. 1176

RZEPĘ ŚCIERNISKOWĄ

okrągłą i długą, jako też NASIENIE INKARNATKI, otrzymał i poleca

H. FRIEDLENDER

Skład Nasion, Senatorska 44, w Warszawie. 1042B

Z pod „Filarek”, tak zwanego domku przy ulicy Marszałkowskiej
Fabryka Parasoli i Wyrobów Tokarskich
Władysława Gissing.
 przeniesiona została na ulicę Świętokrzyską pod № 44, róg Marszałkowskiej. 1229

Maszyny do szycia „Singer”
„Wheller & Wilson”
 uznane za najlepsze, z gwarancją, na rozplaty tygodniowe po rs. 1.
Juljan Berg,
 Mazowiecka 16. 40R

W Hotelu Krakowskim
 przy ulicy Bielańskiej są do wynajęcia mieszkania kawalerskie na 3 em piętrze, z osobnym wejściem, mogą być umeblowane, z pościelą lub nie. 1259

LICZNY DOBÓR SŁUŻĄCYCH
 zaopatrzonych w książki służbowe, gospodyń, ogrodników i innych
 oficyalistów, 1273
w Kantorach ŁUCZYŃSKIEGO,
 Plac Zamkowy wprost wodociągu. Nowy-Swiat № 4.

Jedynie prawdziwy Ryzki Kunczeński
BALSAM
 Ziołowy, którego własność we wszystkich częściach świata jest wiadomą i „dobroć” onego uznaną została przez Departament Medyczny za № 4689.

Moskwa 1882

Istnieje od r. 1845

Drożdże prasowane
 wytworzone z kukurydzy.
 Spirytus i wódka oczyszcz.
 rum, koniak i arak,
 różne wódki i trunki,
 nalewki i esencje,
 wódka francuska kimmel,
 likiery zagraniczne i inne.

A. WOLFSCHMIDT, Ryga.

Zaszczycony najwyższymi nagrodami na wszystkich Wszechświatowych i innych Wystawach. — Wyroby powyższe są do sprzedania we wszystkich Handlach Win. — Cenniki wysyłają się bezpłatnie. 246r

1028r

Polecam

WÓDKĘ ANTYPHOLERYCZNĄ.
A. Wolf Schmidt, Ryga.

Nauka i wychowanie.
 Adres pierwszorzędnej biura nauczycielskiego. Zaleski, Mazowiecka 16, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 2064r

Buchalterji nauczyciel specjalista, upoważniony przez okręg naukowy. — Gustaw Ohwat, autor „Buchalterji Włoskiej”. Niecała 4. 22202

Nauczycielka gruntownie posiadająca nauki gimnazjalne, przysposabia do zakładów naukowych, oraz do egzaminów powołacyjnych. Złota 22, mieszkania 6, od godz. 9—12 i od 5—7 po poł. 23780

Realista 5-aj lub 6-aj klasy potrzebny na Rząd do utrzymania, na miesiąc. Nowy-

Ogrodnik

zdolny, młody, uczciwy, pracowity, dla polepszenia bytu—bo familijny, poszukuje od 1 Października b. r. miejsca, choćby gdzie i dalej. — Rekomendacja za nim chlubna na piśmie i osobista, gdzie pozostaje, a pora teraz ogród zobaczyć. — Kto potrzebuje, należy o niego starać się, a zawodu nie dozna. — Wiadomość Hoża 4, u rządy. 1272

Józef Rudnicki,
 Rynek, Hotel Drezdeński w Krakowie.
Pracownia Bielizny męskiej.
 —
Główny Skład Rękawiczek
 —
 Wielki wybór najmodniejszych Krawatek.
 —
 Skład Pledów, Czapek i Kapeluszy angielskich.
 —
 Płaszcz gumowe nieprzemakalne prawdziwe angielskie.
 —
 Parasole wiedeńskie i angielskie.
 —
 Necessary i Torby podróżne.
 —
 Skład Prawdziwej Wody Kolońskiej.
 —
 Fabryczny Skład Oryginalnej Bielizny Jaegerowskiej.
 —
 Szlafroki, Ubrania męskie i Kamizelki pikowe, oraz wiele innych najświeższych towarów. 871r
 Kraków, Rynek, Hotel Drezdeński.

ZA WIADOMIENIE.

MEAL ZŁOTY.
 WYSTAWA PRZEMISŁOWA WILNIU 1890.
 WYSTAWA PRZEMISŁOWA WILNIU 1890.

PIERWSZA SPECYJALNA I WYKONCZANIA
 INVENTION BREV. S.G.D.G.
KSAWEREGO GŁODZIŃSKIEGO.

MEAL ZŁOTY.
 WYSTAWA PRZEMISŁOWA WILNIU 1890.
 WYSTAWA PRZEMISŁOWA WILNIU 1890.

SZKOŁA KROJU
 Z MATERIAŁÓW MODNYCH:
 SUKIEN, OKRYĆ DAMSKICH, DZIECIENNYCH I BIELIZNY

Warszawa, Nowo-Senatorska № 2. Ma zaszczyt zawiadomić osoby interesowane, iż Rada Naukowa osobistej kancelarii CESARZOWEJ MARJI, uznała za właściwe dopuścić do użytku we wszystkich zakładach naukowych należących do zarządu wyżej wymienionego podręczniki dla młodzieży przez **K. GŁODZIŃSKIEGO** opracowane i wydane p. t.: „Najnowsza, najpraktyczniejsza i uproszczona metoda kroju sukien, okryć oraz bielizny.”

Na naukę kroju i szycia przyjmuje się każdodziennie we wszystkich szkołach K. G. w Warszawie, Moskwie, Petersburgu i Kijowie. — Na żądanie wysła się pocztą Metody kroju oraz cenniki ze szkół: Warszawskiej, Moskiewskiej, Twerzkiej dom Polakowa № 81.

OGŁOSZENIE.

Budowniczy Fortyfikacji Zegrzeńskich podaje niniejszem do wiadomości, iż w dniu 3 (15) Sierpnia roku bież. 1892, o godzinie 1-iej z południa, w Zarządzie kierującym pomienionymi robotami, mieszącym się we wsi Zegrze powiatu Pultuskiego, odbędzie się licytacja głośna na sprzedaż ruchomości pozostałych po b. gorzelni w Zegrzu, składających się: z kotła parowego, transmisji z odpowiednimi pasami, aparatów gorzelniowych z miedzi i żelaza kotłowego, rezerwarów żelaznych, kadzi drewnianych i innych potrzeb gorzelniczych. — Ruchomości powyższe wyznaczone, jakoteż wykaz szczegółowy takowych i warunki licytacyjne, są do oglądania każdodziennie na miejscu.

Życzący przyjąć udział w konkurencji do tego interesu, winni w dniu oznaczonym do licytacji, nie później jak o godzinie 1-iej z południa, złożyć stosowną deklarację, opatrzoną marką 80 kopiejkową, według wzoru poniżej zamieszczonego i załączyć wadium w ilości 650 rubli.

Wzór do deklaracji:
Do Zarządu Budowniczego Fortyfikacji Zegrzeńskich.
 Od takiej to osoby . . . (wypisać imię i nazwisko).
Deklaracja.

Załączając przy niniejszem wadium w ilości rs. 650 (wymienić należy: w biletach kredytowych, czy też w papierach procentowych), upraszam o przypuszczenie mi do licytacji w dniu dzisiejszym odbyć się mającej na sprzedaż ruchomości po b. gorzelni we wsi Zegrze, pod warunkami załączonemi do tejże licytacji, które jako odczytane przezemnie, we wszystkich szczegółach są mi wiadome.

Miejsce zamieszkania mego w
 1016r (Podpis: imię i nazwisko).

OGŁOSZENIE.

Warszawski Kantor Banku Państwa,

ma zaszczyt podać do wiadomości posiadaczy tymczasowych świadectw na zastawne listy premjowe Szlacheckiego Banku Państwowego, wypuszczonych w obieg przez Warszawski Kantor Banku i opłaconych wszystkimi ratami minionych terminów, że ostatnia rata na rzeczne świadectwa, w wysokości rs. 6 i % kop. 64, a po potrąceniu od tej summy rs. 2 kop. 37 1/2 za kupon na termin 1 Maja r. b. w pozostałej ilości rs. 4 kop. 26 1/2, będzie przyjmowana przez Kantor Banku Państwa 15 (27) b. Lipca z wydaniem jednocześnie, wzamian opłaconych ostatnią ratą tymczasowych świadectw, oryginalnych listów zastawnych za temi samymi numerami serji i listu.

Tymczasowe świadectwa, nie przedstawione z jakichkolwiek powodów do opłaty ostatnią ratą w dniu 15 (27) Lipca, mogą być opłacane w ciągu całego miesiąca ulgi do 15 (27) Sierpnia r. b. w środy.

Przytem Kantor Banku ma zaszczyt nadmienić, że na zasadzie NAJWYŻSZEGO zezwolenia 30 Czerwca r. b., pożyczki na zastaw całkowicie opłaconych listów zastawnych premjowych Szlacheckiego Banku Państwowego, będą wydawane przez Kantor Banku od 15 (27) Lipca r. b. do 1 (13) Lutego 1893 r. z pobieraniem procentów w stosunku 4% rocznie do wysokości 160 rubli na każdy list zastawny. 1076r

Podpisano: Zarządzający Warszawskim Kantorem Banku Państwa
Baron G. Driesen.

Świat 7, mieszkania 43, wtorek między 12-ą a 1-szą. 23923

Student uniwersytetu przysposabia do gimnazjum, udziela lekcji języków starożytnych, ruskiego i matematyki. Nowolipie 27 d, mieszk. 4. 2210r

Student uniwersytetu, doświadczony korepetytor poszukuje podczas wakacji lekcji lub korepetycji w Warszawie. Hortensja № 6, mieszkania 25. 2211r

Student doświadczony korepetytor poszukuje kondycji, lekcji lub korepetycji w Warszawie i poblizu Warszawy. Może przyjąć inne stosowne zajęcia. Jerolimka 47, m. 25. (Osobiste od 8 do 9, wieczorem). 2213r

Student poszukuje kondycji, korepetycji lub innego stosownego zajęcia. Złota 26, m. 9. Osobiste od g. 5 d 8-aj w. 2212r

Za utrzymanie student uniwersytetu życzy wyjechać na kondycję na wies. W braku tejże przymie korepetycję w Warszawie, za mieszkanie i niewielką dopłatę. Freta 5, mieszkania 4. 2222r

Doniesienia osobiste.
Adolf Żmudzin pod lit. O. J. A. F. odbierze listy na pocztę. 23900
Dla Nadwiślanek № 32 listy i fotografie na pocztę. 23905
Dla Prawdy rs. 3.000 list na pocztę. 23906

Dla „T. Prawdica” list wysłany od „Sprawiedliwej”. 23932
Dla Prawdy rs. 3.000 list na pocztę od M. T. S. Milej. 23920
Niechuj się w Beresteczku gub. wołyńska odbierze list z pocztą. 23901
Od „Prawdy rs. 3.000” listy odebrać zechcą „Mechanik 800”, „Desser 2500”, „W. S. Praca”, „Kamil S.”, „Nieznajomy”, „Aleksander W. D.”. 23940
S. T. wysła list spóźniony dla Marji. 23912
T. Prawdzo ma list. 23980
Todor-Józef ma pilny list na pocztę. 23902

